

RAPORT SAMOOCENY JAKOŚCI KSZTAŁCENIA AKADEMII NAUK STOSOWANYCH STEFANA BATOREGO (DAWNIEJ PUSB) ZA ROK AKADEMICKI 2021/2022

Szanowni Państwo,

niniejszy raport stanowi próbę syntetycznej prezentacji kluczowych obszarów związanych z doskonaleniem jakości kształcenia w naszej Uczelni w roku akademickim 2021/2022.

Poza stroną sprawozdawczą, niniejszy raport potraktowany zostać powinien jako zestaw wniosków, wskazówek i rekomendacji do dalszego doskonalenia jakości kształcenia w Uczelni. Raport zostanie przedstawiony na posiedzeniu Senatu Uczelni JM Rektorowi ANSB, wszystkim Członkom Senatu, a za ich pośrednictwem pozostałym osobom i jednostkom organizacyjnym, czuwającym nad przebiegiem i usprawnieniem procesu kształcenia na kierunkach prowadzonych w naszej Uczelni.

W imieniu Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia

dr Cezary Brzeziński

Brzeziński Cezary

Skład Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (UZZJK) przygotowującego Raport

1. Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia - dr Cezary Brzeziński
2. Dziekan Kolegium Społeczno - Ekonomicznego - dr Piotr Miller
3. Dziekan Kolegium Medyczno - Przyrodniczo - Technicznego dr Joanna Soin
4. Kierownik Biura Obsługi Studentów - mgr Kinga Smolec
5. Dyrektor Biblioteki - mgr Katarzyna Seliga
6. Kierownik Biura Karier - mgr Kinga Kwiatkowska
7. Przewodnicząca Uczelnianej Rady Samorządu Studentów - p. Maria Lica
8. Dyrektor Instytutu Nauk Społecznych - dr Małgorzata Potoczna
9. Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu - prof. dr hab. Wojciech Mielicki
10. Dyrektor Instytutu Nauk Przyrodniczych - prof. dr hab. inż. Wojciech Stępień
11. Dyrektor Instytutu Nauk Ekonomicznych i o Zarządzaniu - dr hab. Dorota Burzyńska
12. Dyrektor Instytutu Nauk Informatyczno-Technicznych - dr inż. Danuta Rozpędowska-Matraszek
13. Dyrektor Instytutu Nauk Prawnych i o Bezpieczeństwie - dr Alojzy Pilich
14. Pełnomocnik Rektora ds. współpracy międzynarodowej - mgr Magdalena Michalak - Charun

Przyjmuję do wiadomości
PROREKTOR
ds. kształcenia
dr Barbara Dembowska

Prezentowany Raport powstał na podstawie „Samooceny jakości kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych w Uczelni za rok akademicki 2020/2021” oraz na podstawie informacji z jednostek ogólnouczelnianych reprezentowanych przez członków Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

1. Skład Zespołów dokonujących samooceny.

Składy wszystkich Zespołów obejmowały dyrektora instytutu, nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na danym kierunku, w tym pełniących funkcję opiekuna praktyk zawodowych. Ponadto w skład Zespołu wchodził przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentów stanowiąc reprezentacje prawie wszystkich najważniejszych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

2. Zbiorcza charakterystyka uczestników procesu kształcenia

2.1. Wnioski, uwagi i sugestie zespołów odpowiedzialnych za opracowanie raportu dotyczące selekcji („odsiewu”) studentów

Wnioski i rekomendacje:

1. W dużej części przypadków (4) na poszczególnych kierunkach obserwowano niewielką skalę skreśleń lub rezygnacji. Przyczyną było bądź niezaliczenia semestru (Administracja), zmiany decyzji życiowych (Pedagogika) zaś niewielka liczba studentów na kierunku nie pozwalała na analizę zjawiska „odsiewu” (Kosmetologia, Dietetyka).
2. W trzech przypadkach (Zarządzanie, MSEP, FiR) podano jedynie informację, gdzie na stronie internetowej Uczelni kandydaci mogą się dowiedzieć o procedurze rekrutacji i kryteriach selekcji kandydatów.
3. Dwa kierunki sygnalizowały dużą ilość skreślonych osób (BW – dużo osób nie podjęło studiów, Informatyka – ponadprzeciętny poziom skreśleń bez podania przyczyn)
4. Rekomenduje się, aby w Zespół samooceny kierunku podawał wielkości liczbowe dotyczące ilości studentów, którzy zrezygnowali lub zostali skreśleni, przyczyny tego faktu oraz aby na podstawie danych dotyczących odsiewu studentów pozyskanych z BOS, Zespoły pochyliły się nad przyczynami rezygnacji ze studiów, co mogłoby pomóc w przeciwdziałaniu występowaniu tego typu zjawisk w kolejnych latach.

5. Rekomenduje się, ponad to, aby Rada Programowa Instytutu dokonywała na swoim posiedzeniu (przynajmniej raz w semestrze) oceny odsiewu po każdej zakończonej sesji a wypracowane wnioski zawierała w protokole z posiedzenia.
- 3. Przegląd i ocena działań podjętych w odpowiedzi na problemy zdiagnozowane w poprzedniej edycji samooceny jakości kształcenia (2020/2021)**

Wnioski i rekomendacje:

1. Zespoły wykazały 65 różnego rodzajów problemów zdiagnozowanych w poprzedniej edycji samooceny. Problemy te miały zarówno charakter ogólnouczelniany, typowy dla wszystkich lub większości kierunków lub były charakterystyczne dla specyfiki danego kierunku. W przypadku 52,3% problemów wdrożono działania, 29,2 % wdrożono częściowo, dla 7,7% nie wdrożono zaś dla 10,8% nie określono zakresu działań.
2. Najwięcej zgłoszonych problemów w Raportach samooceny poszczególnych kierunków dotyczyło umiędzynarodowienia zarówno kadry, jak i studentów. Był on poruszany 10 razy. W 6 przypadkach wdrożono działania naprawcze poprzez aktywny udział studentów w międzynarodowych konferencjach, udział w Programie Erasmus oraz nawiązanie współpracy z uczelniami zagranicznymi na Litwie i w Mołdawii (Zarządzanie, MSEP, FiR). W dwóch przypadkach uznano, że skala uczestnictwa zarówno studentów, jak i dydaktyków w umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest satysfakcjonująca i podjęto częściowe działania. (Pedagogika). Brak działań w tym obszarze na kierunku Ogrodnictwo spowodowany był niską liczbą studentów, co skutkowało niewielkim zainteresowaniem umiędzynarodowienia.
3. Problemy związane z szeroko rozumianą realizacją praktyk zawodowych zgłaszane były 9 razy. Problemy te były zróżnicowane i dotyczyły działań mających na celu większy stopień zaangażowania Rady Programowej w ocenę praktyk - wdrożono część działań (Zarządzanie), objęciu systematyczną oceną dokonywaną z udziałem studentów szeregu zagadnień związanych z praktykami, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji - wdrożono działania (Pielęgniarstwo). Opracowano i wprowadzono procedury regulujące weryfikację miejsca odbywania praktyk wybranego indywidualnie przez studenta oraz wdrożono ankiety weryfikujące osiągnięcie zakładanych efektów

uczenia się – w oby przypadkach wdrożono część działań (Dietetyka) zaś na kierunku Kosmetologia nie określono w jakim stopniu te działania zostały zrealizowane.

4. Problemy związane ze współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym Uczelni były zgłaszane dziewięciokrotnie (dotyczyły one zbyt niskiego stopnia współpracy z otoczeniem społeczno - gospodarczym, niewykorzystanych okazji do intensyfikacji współpracy, konieczności podjęcia dodatkowych działań intensyfikujących współpracę). W sześciu przypadkach wdrożono działania - FiR (2) udział w forach, wykładach szkoleniowych, webinarach, MSEP (1) tworzenie podsumowań działań dla intensyfikacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowanych dla studentów kierunku, doprecyzowano zasady wyboru miejsc praktyk, nawiązano współpracę z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym o/ Łódź, Zarządzanie (2) działania podobne jak w FiR oraz Pielęgniarstwo (1) które podkreśliło, że przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, zatrudnieni do prowadzenia części zajęć wpływają na efekty przedmiotowe i program zajęć). W trzech przypadkach wdrożono część działań i wszystkie one miały miejsce na Zarządzaniu. W porównaniu z ubiegłym rokiem akademickim poprawie uległa współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uwagi pracodawców uwzględnione zostały m.in. przy modyfikacji programu studiów.
5. Zgłoszono po cztery problemy z obszaru rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Podkreślono, że we wszystkich przypadkach działania zostały wdrożone. Polegały one na nagrywaniu co zajęć pozwala na szybkie reagowanie w sytuacjach konfliktowych, zwróceniu uwagi, że w Uczelni prowadzona jest okresowa kontrola zarządcza, w ramach której każdy pracownik może zgłosić swoje uwagi i zastrzeżenia dotyczące dyskryminacji, przemocy lub naruszenia zasad bezpieczeństwa (Pielęgniarstwo). Kierunek Kosmetologia potwierdził, że w Uczelni istnieje Komisja Dyscyplinarna dla studentów i dla nauczycieli akademickich. Jednak dotychczasowe, bardzo nieliczne przypadki takich zachowań zgłaszane były do dziekana lub dyrektora Instytutu, którzy podejmowali działania zgodnie ze swoim przekonaniem i ogólnie przyjętymi zasadami postępowania w takich sytuacjach zaś autorzy z kierunku Ogrodnictwo i Dietetyka podkreśli, że przejawy dyskryminacji i przemocy studenci mogą każdorazowo zgłaszać do opiekuna roku.

6. Zgłoszono po trzy problemy w obszarach: przeglądu infrastruktury (BW podkreśliło, że problem został rozwiązany częściowo. Wprowadzono do użytku symulator lotu, zaś nie została stworzona strzelnica; wg Ogrodnictwa należy doinwestować ogród doświadczalny oraz wyposażenie laboratoriów specjalistycznych; Zarządzenie zwróciło uwagę na wysoką temperaturę w pomieszczeniach), niskiego zaangażowania studentów w pisanie publikacji oraz promocji kierunku.
7. Inne zasygnalizowane problemy dotyczyły rozbudowy bazy szkoleniowej (BW), doinwestowania ogrodu doświadczalnego (Ogrodnictwo), przepisów RODO (istnieje problem z uzyskiwaniem od zakładów pracy umów powierzenia przetwarzania danych osobowych przez studentów. Inspektorzy Ochrony danych Osobowych w części zakładów pracy twierdzą, że administratorem danych osobowych jest sam zakład pracy i nie można zawierać umów powierzenia przetwarzania danych osobowych) w realizacji praktyk (Administracja) czy szkoleń BHP (Ogrodnictwo).
8. Z przedstawionych uwag wynika, że nadal występują obszary w zakresie jakości kształcenia, które wymagają weryfikacji i kontroli przez Rady Programowe Instytutów.
9. Rekomendujemy, by zespoły odpowiedzialne za kierunkowe raporty dokonywały przeglądów dokumentów związanych z praktykami zawodowymi oraz komunikowały się z Uczelnianym Koordynatorem Praktyk oraz pracownikami Biura Karier, szczególnie pod kątem analizy zmian wdrażanych co roku na rzecz podnoszenia jakości praktyk zawodowych.
10. Zaleca się większe zainteresowanie materiałami, które przygotowują uczelniani opiekunowie praktyk oraz pracownicy Biura Karier, ponieważ ewaluacja praktyk jest zróżnicowana i wieloaspektowa (przebieg praktyk ocenia zarówno opiekun zakładowy, jak i opiekun uczelniany oraz sam student, dodatkowo – część miejsc praktyk podlega hospitacjom), a w raportach kierunkowych brakuje niestety wniosków z tych źródeł.
11. Rekomenduje się, by twórcy raportów kierunkowych komunikowali się z Biurem Karier i Biurem Projektu i weryfikowali, jakie formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dodatkowo są podejmowane w ostatnim czasie, ponieważ również w tej kwestii w raportach kierunkowych można zaobserwować pewne braki.

4. Przegląd i ocena planu i programu studiów.

4.1. Przyjęta koncepcja i cele kształcenia są adekwatne do potrzeb interesariuszy zewnętrznych – w szczególności: rynku pracy oraz do zmian na nim zachodzących.

Wnioski i rekomendacje:

1. Zgodnie z deklaracjami zawartymi w raportach kierunkowych, na wszystkich kierunkach przedstawiciele otoczenia społeczno – gospodarczego biorą aktywny udział w weryfikacji koncepcji kształcenia. Przyjęta koncepcja kształcenia jest zgodna ze przyjętą Strategią rozwoju Uczelni.
2. Rekomenduje się, aby Rady Programowe na swoich posiedzeniach (przynajmniej raz w roku) dokonywały oceny, zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami interesariuszy zewnętrznych i rynku pracy. Opinie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego powinny być wyrażone pisemnie. Opinia taka powinna być zawarta również w protokole z posiedzenia Rady Programowej, który powinien stanowić załącznik do przyszłorocznego raportu samooceny na kierunku.

4.2 Adekwatność koncepcji i celów kształcenia do potrzeb i oczekiwań studentów.

Wnioski i rekomendacje:

1. Studenci prawie wszystkich kierunków podkreślają, że przyjęta koncepcja i cele kształcenia są adekwatne do potrzeb i oczekiwań studentów.
2. Rekomenduje się, aby studenci wchodzący w skład Rady Programowej na jej posiedzeniu (przynajmniej raz w semestrze) pisemnie przedstawiali swoją ocenę, dotyczącą zgodności koncepcji i celów kształcenia z potrzebami i oczekiwaniami studentów. Ocena ta musi się znaleźć w protokole z posiedzenia Rady Programowej. Ocena studentów powinna zawierać argumenty stanowiące uzasadnienie do przedstawionej opinii.

4.3 Sugestie i propozycje dotyczące zmian w kształcie koncepcji kształcenia na kierunku dla kolejnych naborów studentów.

Wnioski i rekomendacje:

1. Z udzielonych informacji wynika, że przyjęta koncepcja kształcenia na kierunkach jest prawidłowa i dopasowana do oczekiwań interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.
2. Rekomenduje się zwiększenie nacisku na pełniejsze łączenie teorii z praktyką na poszczególnych kierunkach.
3. Ponadto, rekomenduje się, aby Rada Programowa przynajmniej raz w roku na swoim posiedzeniu dokonywała oceny koncepcji kształcenia, a wyciągnięte wnioski zawierała w protokole ze swojego posiedzenia.

4.4 Zgodność efektów uczenia się ze stanem wiedzy naukowej oraz stanem praktyki gospodarczej.

Wnioski i rekomendacje:

Na wszystkich kierunkach przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego potwierdzają, że uzyskiwane kierunkowe efekty uczenia się są zgodne zarówno z obecnym stanem wiedzy, jak i z najbardziej aktualnym stanem praktyki zawodowej.

1. Rekomenduje się, aby przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego na posiedzeniu Rady Programowej (przynajmniej raz w semestrze) przedstawiali pisemnie opinie w tym zakresie. Opinia ta powinna znaleźć się w protokole z posiedzenia Rady Programowej. Opinia powinna zawierać konkretne propozycje ewentualnych zmian wraz z uzasadnieniem.

4.5. Sugestie i propozycje dotyczące kierunkowych efektów uczenia się (np. dot. modyfikacji zakładanych efektów uczenia się dla kolejnych naborów studentów).

Wnioski i rekomendacje:

1. Z udzielonych odpowiedzi przez Zespoły wynika, że istniejący model kształcenia nie wymaga zmian. Podkreślono jedynie, że członkowie Rady Programowej kierunku mają możliwość zgłaszania uwag i propozycji w tym zakresie (FiR, MSEP,

Zarządzanie) oraz że należy obserwować rynek, by w razie potrzeby można było szybko wprowadzić zmiany (Kosmetologia).

2. Biorąc pod uwagę uwagi płynące z wizytacji Zespołów Oceniających PKA w ostatnim okresie rekomenduje się, aby Rady Programowe dokonywały przynajmniej raz w roku oceny przyjętych efektów uczenia się i uwzględniały w nich w zakresie komponentu **wiedza** kategorie "głębina" i "zakres" oraz "kontekst", w zakresie komponentu **umiejętności** kategorie "wykorzystanie wiedzy", "komunikowanie się", "organizacja pracy" oraz "uczenie się", zaś w zakresie komponentu **kompetencje społeczne** kategorie "oceny", "odpowiedzialności" oraz "roli zawodowej". Należy zwrócić szczególną uwagę, aby przedmiotowe efekty uczenia się były dopasowane do efektów kierunkowych, zgodnie z wiedzą prowadzącego. Wnioski i ewentualnie wprowadzone zmiany w tym zakresie powinny zostać zawarte w pisemnym raporcie z posiedzenia rady programowej.
3. Rekomenduje się, aby Rada Programowa dokonywała przeglądu sylabusów poszczególnych przedmiotów w zakresie zgodności przedmiotowych efektów uczenia się z kierunkowymi.

4.6 Sugestie i propozycje Zespołu dotyczące zmian w kształcie planu studiów dla kolejnych naborów studentów:

Wnioski i rekomendacje:

1. Zespoły oceniające podkreślały konieczność podejmowania działań ewaluacyjnych dotyczących planu studiów.
2. Sugestie i propozycje Zespołów dotyczące zmian w kształcie planu studiów dotyczyły m.in. dalszego zwiększania upracticznienia zajęć, intensyfikacji działań zwiększających umiejętności samodzielnego myślenia, refleksyjności i umiejętności przekraczania granic danego przedmiotu.
3. Pozostałe uwagi dotyczyły zwiększenia liczby godzin i przedmiotów związanych z dyscypliną „nauki o bezpieczeństwie” (BW), rozszerzenia liczby przedmiotów do wyboru, aby uwzględnić wymogi rynku pracy (Informatyka).
4. Rekomenduje się, aby Rada Programowa przynajmniej raz w roku dokonała oceny co do zasadności zmian w kształcie planu studiów dla kolejnych naborów studentów, a sformułowane wnioski znalazły się w protokole z posiedzenia Rady.

5. Ponadto rekomenduje się, aby na kierunku Informatyka przywrócić w siatce przedmiot: *Komunikacja, negocjacje i mediacje i/lub Planowanie i budowanie kariery zawodowej*, które studentom tego kierunku byłyby pomocne w komunikacji i kształtowaniu kompetencji społecznych, które stanowią w ich przypadku obserwowalny obszar kompetencji deficytowych.

4.7. Sugestie i propozycje dotyczące modyfikacji wykorzystywanych metod kształcenia dla kolejnych naborów studentów:

Wnioski i rekomendacje:

1. Zespoły kierunkowe podkreślały, że w doborze metod kształcenia są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.
2. Biorąc pod uwagę wyniki pre-testów, realizowanych na licznych szkoleniach o charakterze dydaktycznym dla kadry dydaktycznej uczelni, zwłaszcza w zakresie wykorzystania informatycznych narzędzi dydaktycznych, czy narzędzi do pracy aktywizującej w grupach, w oparciu o nowoczesne modele, zaleca się uczestnictwo nauczycieli akademickich w szkoleniach w wyżej wymienionym zakresie.
3. Rekomenduje się, aby Rady Programowe dokonywały przynajmniej raz w roku oceny sylabusów w zakresie zgodności zawartych w nich metod kształcenia, form weryfikacji z efektami uczenia oraz wnioski z takiej oceny znajdowały odzwierciedlenie w protokole z posiedzenia Rady.
4. Rekomenduje się dbałość o wdrożenie na poszczególnych kierunkach procedury umożliwiającej adaptację procesu dydaktycznego do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami.
5. Rekomenduje się, aby Rada Programowa opracowywała wnioski z przeprowadzonych hospitacji zarówno zajęć dydaktycznych, jak i praktyk zawodowych z opisem rekomendacji zmian na kolejny rok akademicki.

4.8. Wnioski z przeprowadzonego na kierunkach przeglądu dzienników praktyk zawodowych i innych form dokumentowania ich przebiegu za ostatni rok akademicki oraz ewentualne sugestie dotyczące koniecznych zmian w programie praktyk i/lub sposobie ich organizacji na kierunku:

Wnioski i rekomendacje:

1. Odpowiedzi udzielone przez poszczególne Zespoły charakteryzują się zróżnicowanym wachlarzem poruszanych problemów. O ile kierunki MSEP, Kosmetologia, Dietetyka, Informatyka, Pedagogika i Zarządzanie skoncentrowały się na opisie czynności wykonywanych przez studentów w czasie praktyk wraz z systemem weryfikacji, o tyle Administracja, Bezpieczeństwo Wewnętrzne i Ogrodnictwo zgłaszały uwagi specyficzne dla swojej działalności. Autorzy raportu samooceny dla Bezpieczeństwa Wewnętrznego zwrócili uwagę, że zastaniając się przepisami o ochronie informacji niejawniej dowódcy jednostek wojskowych, SKW, czy ABW nie chcą przyjmować studentów na praktyki, jednak trzeba zaznaczyć, że nie uniemożliwia to odbycia praktyk.
2. Rekomenduje się, by ze względu na rosnące zainteresowanie tym obszarem zespołów oceniających Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach wizytacji na poszczególnych kierunkach, zwrócić baczną uwagę na doskonalenie organizacji praktyk oraz płynące z praktyk wnioski. Należy zwracać uwagę na miejsca, czas realizacji praktyk oraz wykorzystywać na egzaminie końcowym z praktyk – zadania zbliżone do tych, realnie wykonywanych przez praktykantów w miejscach odbywania praktyk, co wymaga większego skupienia na współpracy z zakładowymi opiekunami praktyk zawodowych.
3. Rekomenduje się także, by na poszczególnych kierunkach opiekunowie praktyk współpracowali ze sobą i wspierali nowo powołanych opiekunów, dzieląc się cennym doświadczeniem, rekomenduje się także, by uczelniani opiekunowie praktyk co roku dokonywali przeglądu i analizy ramowego programu praktyk pod kątem zmian w siatkach dla kolejnych naborów.
4. Jeżeli kierunek Administracja potrzebuje swojego własnego wzoru dziennika praktyk – to wzorem kierunków Pielęgniarstwo, Ogrodnictwo, wskazane jest przygotowanie projektu dziennika uwzględniającego oczekiwania dla tego kierunku zatwierdzonego przez Radę Instytutu, która sprawuje nad nim opiekę merytoryczną.

5. Przegląd i ocena sposobów weryfikacji efektów uczenia się.

5.1. Studenci kierunku znają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Wnioski i rekomendacje:

1. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że studenci wszystkich kierunków posiadają wiedzę, jak postępować w przypadku sytuacji konfliktowych.
2. Rekomenduje się doprecyzowanie w ramach prac Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia procedury i trybu postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji konfliktowych, związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem i wprowadzenie jej do Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Choć na Uczelni obowiązują przepisy dotyczące tych kwestii (w tym: §4. Regulaminu Samorządu Studenckiego, czy §3 i §14 Regulaminu Studiów), to wydaje się zasadne uporządkowanie ich i doprecyzowanie.
3. Ponadto zaleca się, aby odpowiedzi były formułowane przez przedstawicieli studentów wymienionych z imienia i nazwiska (przedstawiciele URSS w Radach Programowych lub kierunkowych Zespołach ds. samooceny).

5.2 Wnioski z przeprowadzonego przeglądu wybranych prac etapowych z przedmiotów.

Wnioski i rekomendacje:

1. Praktycznie wszystkie Zespoły oceniające uznały nie ma potrzeby zmiany w metodach weryfikacji efektów uczenia się. Prace etapowe, kolokwia i egzaminy są zgodne z programami kształcenia (sylabusami); zawierają zróżnicowane zadania, z akcentem na umiejętności i praktyczne zastosowanie wiadomości, adekwatnie do praktycznego profilu kształcenia.
2. Rekomenduje się, aby Rada Programowa Instytutu raz w roku dokonała oceny prac dyplomowych, a wyciągnięte wnioski zostały zawarte w protokole z Posiedzenia Rady.

3. Ponadto rekomenduje się sprawdzenie, czy wykorzystywane metody weryfikacji przedmiotowych efektów uczenia się są rzeczywiście adekwatne do efektów przedmiotowych - np. **Wiedza:** sprawdzian, test, egzamin ustny/pisemny, itp. **Umiejętności:** sprawdzian umiejętności praktycznych, zadania problemowe, studia przypadków, zadanie indywidualne lub zespołowe, symulacja, pokaz umiejętności itp. **Kompetencje społeczne:** obserwacja pracy studenta w trakcie semestru, wykonanie zadania zespołowego, ocena postawy w trakcie zajęć, przedstawienie przez studenta własnych ocen, propozycji rozwiązań określonych problemów, studia przypadków itp.

6. Przegląd i ocena kompetencji kadry dydaktycznej.

6.1. Kadra dydaktyczna kierunku posiada kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć (opinia studentów).

Wnioski i rekomendacje:

1. Zdaniem studentów, na wszystkich kierunkach kadra prowadząca zarówno zajęcia praktyczne, jak i teoretyczne jest kompetentna, posiada przygotowanie niezbędne do prowadzenia zajęć dla dorosłych i odpowiednią wiedzę do realizacji każdej formy zajęć, choć zdarzają się sytuacje, chaotycznego prowadzenia niektórych zajęć.
2. Rekomenduje się, aby odpowiedzi zawarte w raportach kierunkowych były formułowane przez przedstawicieli studentów wymienionych z imienia i nazwiska (przedstawiciele URSS w radach Programowych lub w Zespołach samooceny kierunku).
3. Rekomenduje się ponadto, aby w przyszłorocznym raporcie samooceny ten punkt uzupełnić o wnioski z hospitacji zajęć dydaktycznych – nie tylko o opinie studentów. Ponadto, ze względu na projektowane na rok akademicki 2022/2023 obowiązkowe szkolenia dla kadry dydaktycznej, administracyjnej i zarządczej Uczelni, w ramach projektu Apertus - zaleca się, by efekty szkoleń związane z nowymi kompetencjami dydaktycznymi również zostały opisane w raportach samooceny – ilu pracowników zrealizowało szkolenia i jakie kompetencje konkretnie podnieśli w obrębie przygotowania dydaktycznego.

6.2 Kadra dydaktyczna w ocenie studentów kierunku prawidłowo wywiązuje się z obowiązków związanych z kształceniem (zajęcia, konsultacje, dyżury, pełnienie funkcji promotora, opiekuna roku, opiekuna praktyk itp.).

Wnioski i rekomendacje:

1. Studenci wszystkich ocenianych kierunków podkreślają, że nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia prawidłowo wywiązują się z obowiązków związanych z kształceniem. Dydaktycy na pierwszych zajęciach informują, kiedy będą dostępni dla studentów (dzień, godzina, miejsce/pokój).
2. Rekomenduje się, aby przed każdym semestrem dydaktycy aktualizowali w USOS informacje dotyczące miejsca i daty konsultacji dla studentów.
3. Rekomenduje się, dodatkowo aby odpowiedzi były formułowane przez przedstawicieli studentów wymienionych z imienia i nazwiska (przedstawiciele URSS w radach Programowych lub w Zespołach samooceny kierunku).

7. Przegląd i ocena infrastruktury dydaktycznej.

7.1. Wnioski z przeprowadzonego przeglądu infrastruktury oraz sugestie dotyczące ewentualnych zmian i udoskonaleń w tym obszarze.

Wnioski i rekomendacje:

1. Wszystkie Zespoły podkreślają, że Uczelnia zapewnia dostęp do infrastruktury na poziomie odpowiednim do potrzeb poszczególnych kierunków.
2. Częstą uwagę zgłaszaną w raportach samooceny w tym zakresie jest obserwowalny, zwiększony dostęp do zasobów cyfrowych (IBUK Libra, ułatwienie dostępu dla studentów do bazy LEX).
3. Uwagi zgłaszane przez niektóre Zespoły (biorąc pod uwagę dotychczasowe inwestycje) dotyczą utworzenia kolejnej pracowni komputerowej, umożliwiającej korzystanie z oprogramowania, ułatwiającego prowadzenie zajęć (programy finansowo-księgowo) oraz stały dostęp do programów Symfonia i Insert oraz Comarch.
4. Zwrócono uwagę na wysokie temperatury w pomieszczeniach w okresie letnim oraz na brak automatów z napojami i przekąskami oraz funkcjonowanie baru tylko w jednym budynku. O ile zasadność otwierania kolejnego bufetu może budzić

wątpliwości, o tyle można rozważyć rozstawienie dodatkowych automatów z napojami i przekąskami.

5. Rekomenduje się, aby Rada Programowa każdego Instytutu na cosemestralnym spotkaniu dokonała przeglądu i oceny infrastruktury dydaktycznej, a jej ustalenia znalazły odzwierciedlenie w protokole z jej posiedzenia.
6. Zaleca się uruchomienie platformy AI (sztucznej inteligencji), dzięki której zwiększy się dostępność - będzie można z niej korzystać nie tylko na urządzeniach stacjonarnych, ale także na urządzeniach mobilnych, zatem będzie ułatwiony dostęp do informacji również ze specjalistycznych baz danych.
7. W związku z realizowanym obecnie w Uczelni programem Apertus rekomenduje się, by w kolejnym raporcie poszczególne kierunki odniosły się do nowych rozwiązań w zakresie infrastruktury i jej wykorzystania.

8. Przegląd i ocena współpracy kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym

8.1. Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego (w tym: pracodawcy) współpracujące z kierunkami zostały dobrane prawidłowo, a współpraca z nimi pozwala na efektywne osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz realizację i doskonalenie planu i programu studiów (opinia przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego).

Wnioski i rekomendacje:

1. Wszystkie Zespoły podkreślały, że instytucje współpracujące w realizacji procesu uczenia zostały dobrane prawidłowo, co pozwala na efektywne osiągnięcie przez studentów zamierzonych efektów, ich realizację oraz doskonalenie planu i programu studiów.
2. Rekomenduje się, by w Raportach uwzględniać imienne wypowiedzi przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego (w ramach Rady Programowej czy Zespołu dokonującego samooceny kierunku).
3. Ponadto, rekomenduje się by w kolejnych raportach na poszczególnych kierunkach wskazać, z jakimi nowymi podmiotami współpraca została nawiązana np. w ramach praktyk oraz w związku z dynamicznie zmieniającymi się wymogami rynku pracy oraz z jakimi podmiotami kierunek zamierza nawiązać współpracę w kolejnym roku akademickim.

4. Zaleca się, aby na cosemestralnym posiedzeniu Rady Programowej taka opinia była wyrażana przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego i w formie pisemnej była zawarta w protokole z posiedzenia Rady Programowej.

8.2. Zakres współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (w tym: z pracodawcami) jest wystarczający dla celów i potrzeb kształcenia na kierunkach.

Wnioski i rekomendacje:

1. Zdaniem przedstawicieli instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, realizowany obecnie zakres współpracy z Uczelnią jest wystarczający dla celów i potrzeb kształcenia na kierunkach praktycznych.
2. Rekomenduje się, aby zakres współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym był omawiany przynajmniej raz w semestrze na posiedzeniu Rady Programowej a wypracowane wnioski zawarte w formie pisemnej w protokole z posiedzenia Rady.

8.3. Wnioski z przeprowadzonego przeglądu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz sugestie dotyczące ewentualnych zmian i udoskonaleń w tym obszarze.

Wnioski i rekomendacje:

1. Z przesłanych przez Zespoły uwag wynika, że wszystkie kierunki prowadzą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.
2. Rekomenduje się dalsze rozszerzanie współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, przede wszystkim w zakresie organizacji wizyt studyjnych, spotkań z ekspertami z firm/instytucji.
3. Ponadto rekomenduje się intensyfikację współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (spotkania uczelnianych i zakładowych opiekunów praktyk, hospitacje miejsc odbywania praktyk, weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się).
4. Zaleca się, aby przynajmniej raz w semestrze Rada Programowa dokonywała przeglądu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym a sformułowane wnioski oraz sugestie Rady, dotyczące ewentualnych zmian i udoskonaleń w tym obszarze znalazły pisemne odzwierciedlenie w protokole z jej posiedzenia.

9. Przegląd i ocena stopnia i perspektyw umiędzynarodowienia.

9.1 Wnioski z przeprowadzonego przeglądu umiędzynarodowienia oraz sugestie dotyczące ewentualnych zmian i udoskonaleń w tym obszarze.

Wnioski i rekomendacje:

1. Praktycznie wszystkie zespoły dokonujące samooceny (z wyjątkiem Informatyki i Pielęgniarstwa) podkreślają relatywnie niski stopień umiędzynarodowienia, tłumacząc ten fakt występowaniem pandemii czy słabej znajomości języków przez studentów.
2. Niezbędne są intensywne akcje uświadamiające o korzyściach, zaletach i możliwościach, jakie oferuje wymiana międzynarodowa i ukazanie form realizacji tych zadań, bądź poprzez tradycyjną wymianę akademicką bądź przygotowywanie autorskich (zespołowych) projektów, jako wynik inicjatyw, w ramach których można nawiązać nowe, ciekawe i procentujące w przyszłości znajomości, równoległe poszerzając własne kompetencje lub przyczyniając się do rozwiązywania istotnych w skali lokalnej i regionalnej problemów.
3. Rekomenduje się, aby Rada Programowa Instytutu na swoim posiedzeniu przynajmniej raz w semestrze dokonywała oceny przeglądu umiędzynarodowienia kierunku, a sformułowane wnioski dotyczące ewentualnych zmian i udoskonaleń w tym obszarze znalazły się w protokole z posiedzenia Rady Programowej.
4. Ponadto, rekomenduje się promowanie wśród studentów dostępu do innych form umiędzynarodowienia - np. realizowanych już od pewnego czasu w ramach Erasmus+ tzw. Blended Intensive Programs - intensywne, krótkie programy szkoleniowe, które trwają ok. 10-14 dni, z których część programu realizowana jest zdalnie, a część - na miejscu, w siedzibie uczelni organizującej takie przedsięwzięcie.

10. Przegląd form wsparcia oferowanych studentom kierunku.

10.1 Wnioski z przeprowadzonego przeglądu systemu wsparcia studentów sugestie dotyczące ewentualnych zmian i udoskonaleń w tym obszarze:

Wnioski i rekomendacje:

1. Wszystkie Zespoły samooceny kierunków podkreślają sprawne funkcjonowanie systemu wsparcia studentów w ramach obowiązujących regulacji uczelnianych.
2. Rekomenduje się konieczność zachęcania studentów do działalności w kołach naukowych, prowadzenia badań i publikacji artykułów.

11. Przegląd uczelnianego systemu informowania o studiowaniu.

11.1 Ogólnodostępne informacje o kierunku są aktualne, rzetelne, zrozumiałe, wyczerpujące oraz zgodne z potrzebami różnych grup odbiorców (np. kandydatów na studia, studentów) np. w zakresie oczekiwanej przez odbiorców szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentacji.

Wnioski i rekomendacje:

1. Zdaniem studentów wszystkich kierunków, informacje zawarte na stronie internetowej Uczelni są zrozumiałe i czytelne. Informacje na stronie w pełni wyczerpują potrzeby studentów, jak i kandydatów.
2. Rekomenduje się, aby odpowiedzi były formułowane przez przedstawicieli studentów wymienionych z imienia i nazwiska (przedstawiciele URSS w radach Programowych lub w kierunkowych Zespołach ds. samooceny).
3. Rekomenduje się utworzenie na stronie internetowej Uczelni zakładki „Dostępność” która ułatwia dostęp do informacji dla osób z niepełnosprawnościami.

12. Podsumowanie okresu nauki zdalnej w Uczelni

12.1 Jakie rozwiązania wykorzystywane w trakcie realizacji procesu dydaktycznego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w związku z sytuacją epidemiczną (Covid-19) dobrze się sprawdziły i powinny zostać kontynuowane w przyszłości?

Wnioski i rekomendacje:

1. Z uzyskanych od Zespołów informacji, kształcenie na odległość wymagało wykorzystania odpowiednich narzędzi oraz stosowania zupełnie nowych metod nauczania, różnych od tych stosowanych w bezpośrednim kontakcie ze studentami w

siedzibie Uczelni. Wprowadzona na Uczelni w związku z sytuacją epidemiologiczną platforma MS Teams i jej narzędzia w ramach pakietu Office 365 powinny pozostać w użytkowaniu zarówno przez nauczycieli akademickich, jak i studentów. Platforma MS Teams jest i powinna być nadal wykorzystywana jako narzędzie wspomagające naukę realizowaną w siedzibie Uczelni do komunikacji ze studentami/pracownikami, przekazywania materiałów z zajęć, wykonywania zadań/testów przez studentów oraz spotkań Rady Programowej kierunku.

12.2 Jakie aspekty realizacji procesu dydaktycznego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie były wystarczająco funkcjonalne i wymagałyby usprawnienia, gdyby Uczelnia chciała korzystać z nich w przyszłości?

Wnioski i rekomendacje:

1. Z udzielonych przez Zespoły samooceny kierunków wynika, że największy problem dotyczył niewystarczającego wyposażenia sprzętowego i odpowiednio szybkich łącz po stronie niektórych studentów.
2. W trakcie zajęć prowadzonych w formule zdalnej dużym problemem jest brak możliwości weryfikacji czy student korzysta z niedozwolonego wspomagania.
3. Brak udostępnienia społeczności akademickiej funkcji Kalendarz w aplikacji MS Teams utrudniało planowanie zajęć i innych wydarzeń, co usprawniłoby bardziej efektywne korzystanie z możliwości platformy.
4. Kadra ma pełne możliwości sprzętowe i techniczne do prowadzenia zajęć metodą zdalną.
5. Rekomenduje się, aby (w kontekście przyszłego korzystania z edukacji opartej o metody i techniki kształcenia na odległość) zaliczenia/egzaminy, w których występuje zagrożenie wykorzystania niedozwolonego wspomagania, przeprowadzać w bezpośrednim kontakcie, zaś zaliczenia w formule zdalnej organizować tylko w przypadku wyższej konieczności.

Uwzględniając wszystkie przedstawione przez Zespoły kierunkowe uwagi ogólną ocenę jakości kształcenia w Akademii Nauk Stosowanych Stefana Batorego z siedzibą w Skierniewicach należy uznać za pozytywną.

Jednak pojawiają się obszary, w których konieczne jest podjęcie działań usprawniających w ramach Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Do działań takich w najbliższym czasie należy zaliczyć:

1. Opracowanie nowego szablonu arkusza samooceny kierunku w celu uzyskania bardziej precyzyjnych i rzetelnych informacji.
2. Rekomenduje się doprecyzowanie w ramach prac Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia procedury i trybu postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji konfliktowych, związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem i wprowadzenie jej do Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.
3. Rekomenduje się, aby proces prowadzenia rocznej samooceny jakości kształcenia był:
 - a) rozłożony w czasie,
 - b) zgodny z kalendarzem zaproponowanym przez Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (zagwarantuje to zapas czasu na ewentualne poprawki i uzupełnienia raportów kierunkowych oraz raportu ogólnouczelnianego),
 - c) w sposób faktyczny podzielony pomiędzy różne kategorie osób, odpowiedzialnych za jej przeprowadzenie (proces powinien rozpoczynać się wraz z zakończeniem semestru letniego – koniec czerwca, a uczestniczyć w nim aktywnie powinni nie tylko dyrektorzy instytutów, ale również: przedstawiciele kadry dydaktycznej, opiekunowie praktyk zawodowych, przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego/praktycy i studenci kierunku).
4. Rekomenduje się, aby posiedzenia Rad Programowych Instytutów były organizowane minimum 1 raz w semestrze i były podsumowywane opracowaniem protokołu z posiedzenia.
5. Zaleca się, aby rozpowszechniać wśród kadry i studentów kierunku informacje na temat innych niż semestralne bądź roczne możliwości wyjazdów oferowanych przez Uczelnię w ramach programu Erasmus+ (ale także: w ramach współpracy z

uczelniami partnerskimi Erasmus+ z Europy Wschodniej oraz Baltic University Programme).

6. Rekomenduje się bardziej efektywną komunikację z jednostkami ogólnouczelnianymi (Biuro Obsługi Studenta, Biuro Karier, Biblioteka itp.), które dysponują rzetelnymi danymi, niezbędnymi w trakcie przygotowywania rocznych raportów samooceny, co rozwiązałoby wiele nieporozumień, które rokrocznie pojawiają się w raportach, które często wynikają z niedoinformowania (np. kwestie związane z odsiewem studentów, dostępnością literatury, praktykami zawodowymi, etc.).
7. Rekomenduje się stworzenie przez Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia nowej instrukcji wypełniania sylabusów, ze względu na rekomendacje wynikające z ostatnich wizytacji Zespołów Oceniających Polskiej Komisji Akredytacyjnej.